

Paměti, paměťová médiá

Rozdělení paměti dle různých hledisek, operační paměť, pevný disk,
paměťová média, parametry, princip činnosti a funkce v počítači

Daniel Jiřík, 8.B

Rozdělení paměti

Vnitřní paměti

Většinou součástí základní desky. Slouží k uchovávání informací, se kterými se právě pracuje.

Vnější paměti

Slouží pro dlouhodobé uchování informací. Záznam do těchto pamětí se často provádí na optickém či magnetickém principu.

Registry

Registry jsou paměťová místa na čipu procesoru. Slouží na krátkodobé uchování právě zpracovaných informací.

Základní parametry paměti

- Kapacita
- Přístupová doba
- Destruktivnost při čtení
- Statičnost/dynamičnost
- Energetická závislost
- Přenosová rychlost
- Přístup
  - Sekvenční - Nutnost přečíst všechny předchozí informace před hledanou informací.
  - Přímý - Přímý přístup k hledané informaci.
- Chybovost

Registry

- Paměťová místa na čipu procesoru.
- Krátkodobé uchování právě zpracovaných informací
- Velmi rychlé a malé.
- Procesor do nich často přesouvá data z operační paměti, aby je mohl zpracovat.
- Velikost se odvozuje od šířky datové sběrnice procesoru (8, 16, 32, 64 bitů)

Vnitřní paměti

ROM – Read Only Memory

- Nelze zapisovat nové informace
- Data zaznamenána při výrobě.
- Často se zde ukládá BIOS

Typy ROM

PROM - Jednorázově programovatelná paměť

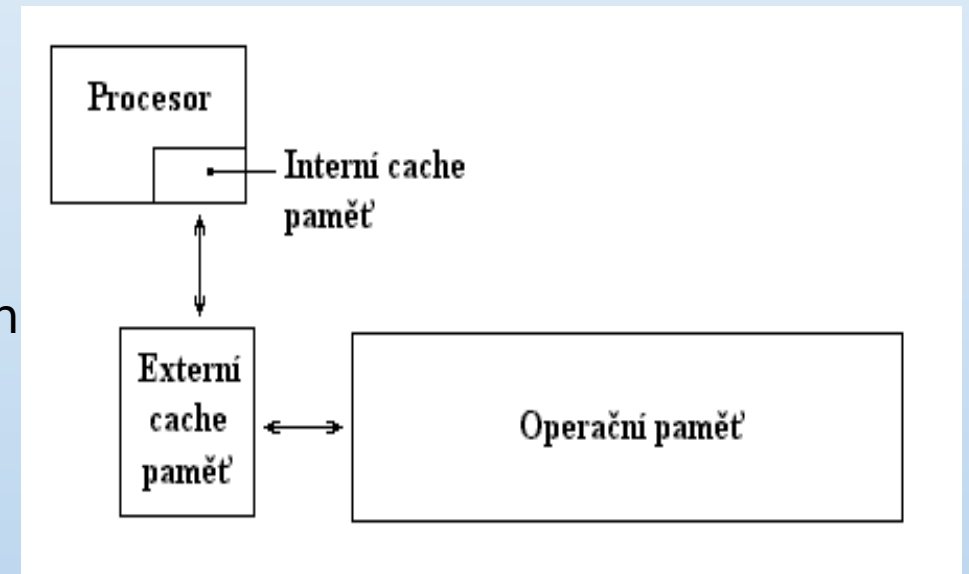
EPROM - Lze vymazat/přepsat za použití ultrafialového záření

EEPROM - Dlouhá životnost – cca 20 let

Flash-ROM – Lze až 1000x přepsat

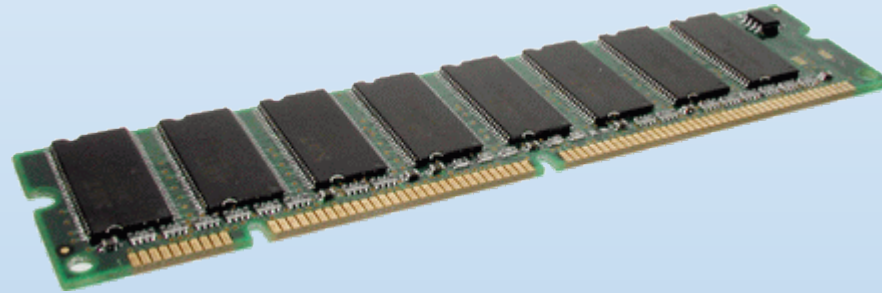
Cache paměť - mezipaměť

- vyrovnávací paměť mezi rychlým zařízením
- L1 - u procesoru 32 kB - 128 kB
- L2 - dále od procesoru, pomalejší a větší (128kB až 2

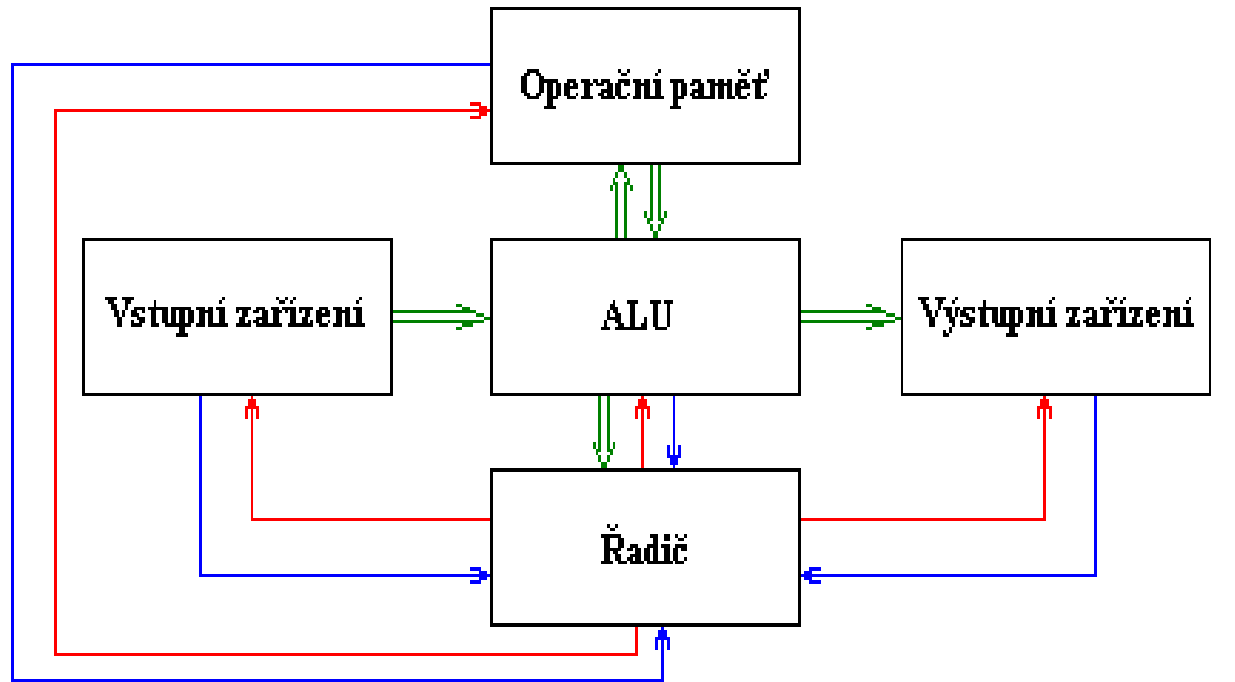

Operační paměť

- Vnitřní přepisovatelná pracovní elektronická paměť
- Dnes se používá paměť RAM
- Uchovává mezivýsledky daného programu
- Rychlost v Hz (Hertz)

John von Neumannovo schéma architektury operační paměti

- Tok dat
- Řídicí signály řadiče
- Stavová hlášení řadiči

(Na tomto obrázku můžeme vidět, že operační paměť slouží k uchování zpracovaných dat, výpočtů, zpracovaných programů.)

Druhy paměti RAM

SDR DDR DDR2 - Se používají velmi málo

DDR3 - V dnešní době velmi často používaná

DDR4 - Vysoká cena a přitom srovnatelný výkon
s předchozí generací

SO-DIMM - paměť používaná v notebookách

Dělení operační paměti RAM podle technologie

Statická RAM - SRAM

Uchovává informace, když je připojena k elektrickému napájení
Oproti dynamické RAM velmi drahá

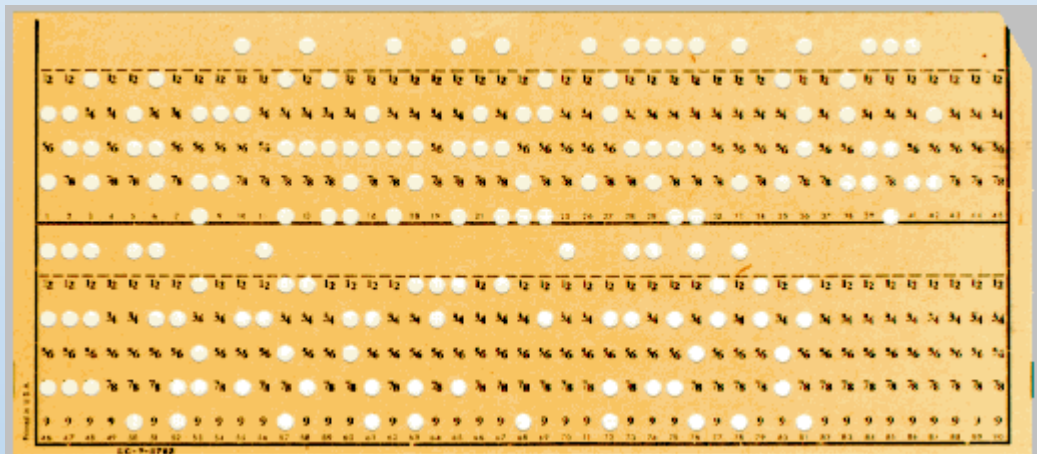
Dynamická RAM - DRAM

Ztrácí informace i při připojení k elektrickému napětí
Informace se obnovují

Vnější paměti

Děrné štítky

- Hromadné nasazení proběhlo v roce 1890
- 80 nebo 90 sloupců pro záznam dat
- Informace reprezentována dírkou na určité pozici

Děrné pásky

- Dlouhé děrné štítky -> více informací

Vnější paměti

Magnetické pásky

- Prvně použita na záznam zvuku roku 1926
- Pevné médium z magnetické vrstvy nanesené na plastické pásce

Disketa (Floppy disk)

- 3 druhy podle velikosti
  - 3,5" má kapacitu od 720 KB až do 1,44 MB,
  - 5,25" se pohybuje od 360 KB až do 1,2 MB
  - ZIP disketa 100,250 a 750 MB

Vnější paměti

Optické disky

CD - Compact Disc

- Kapacita od 250 MB do 900 MB
- Mechanické zaznamenání dat - lisování, laser.
- Čtení pomocí laserového světla

Vnější paměti

DVD - Digital Versatile Disc

- Kapacita od 4,7 GB do 17GB

Vnější paměti

Blu-ray

- Čtení pomocí laserového světla o délce 405nm
- Kapacita 25GB až 100GB

Hard disk - HDD

- Elektromagnetické zařízení, které trvale, pomocí magnetické indukce, uchovává data
- Kapacita se pohybuje v okolí 0,5 až 15 TB.
- Rychlost čtení není pomalá a jejich cena není vysoká
- Náchylnost k poškození
- Větší rozměr

Hard disk - HDD

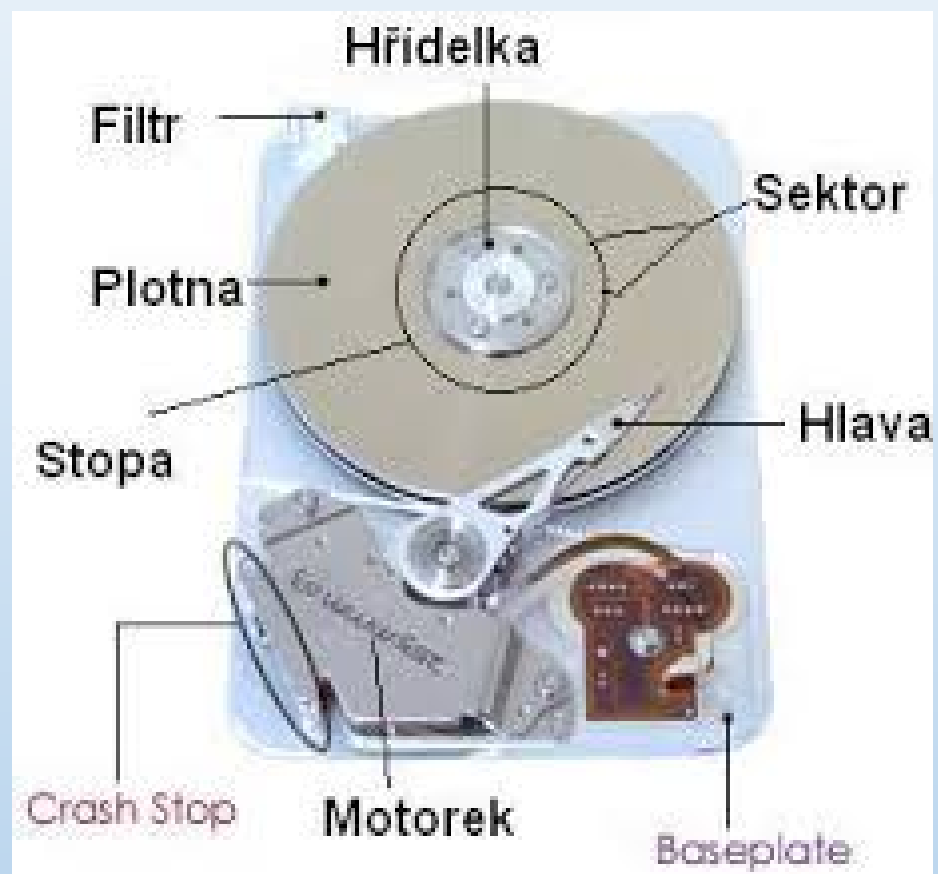
Parametry HDD

- Kapacita disku
- Hustota zápisu
  - Kolik informací lze uložit na určitou část plotny – např. 40 000 TPI (Tracks Per Inch)
- Počet otáček za minutu
  - 5 400 u notebooků
  - 7 200 u PC
- Cache
- Přístupová doba
  - Doba přístupu k libovolnému místu na disku

Hard disk - HDD

SSD – Solid-state drive

- Používá flash paměť – elektronicky programovatelná paměť
- Absence pohyblivých částí
  - ✉ Vyšší odolnost, nižší spotřeba
- Rychlý zápis a čtení
- Menší rozměry, váha
- Celkově menší životnost než HDD
- Vysoká cena

Paměťové karty

- SD (Secure Digital)
- microSD
- SDHC
- microSDHC (Secure Digital High Capacity)

Flash disk

- Malé datové medium
- paměť typu flash nedochází ke ztrátě dat po odpojení z napájení
- Pro nahrání dat do „flešky“ slouží sběrnice USB.
- Nástupcem floppy disku
- Kapacita se pohybuje v řádu GB a dokonce dosahuje až 2 TB. Flash disk je také velmi odolný.

Zdroje

https://cs.wikipedia.org/wiki/Flash_pam%C4%9B%C5%A5

<https://www.fi.muni.cz/usr/pelikan/ARCHIT/TEXTY/VNEUM.HTML>

<https://docplayer.cz/9709642-Pameti-pameti-rozdeleni-charakteristika-druhy-a-typy-pameti-banky.html>

<https://www.fi.muni.cz/usr/pelikan/ARCHIT/TEXTY/CACHE.HTML>

<https://www.vysokeskoly.cz/maturitniotazky/informatika/pameti>